

Commissie Water van 8 september 2020

Agendapunt 5 Wat verder ter tafel komt/rondvraag

Vragen fractie ChristenUnie

Vragen over aan droogte bestrijding gerelateerde zaken:

Vraag 1

Onze Dijkgraaf heeft zich uitgesproken tegen het infiltreren van IJsselwater op de Hoge Veluwe. Dit omdat het gebiedsvreemd water is. Mijn vraag is welk alternatief we dan als waterschap zien voor het weer in balans brengen van de grondwaterstand? Dit tegen de achtergrond van de behoefte om meer grondwater te onttrekken aan de Veluwe voor de bereiding van drinkwater.

Antwoord:

In dit complexe vraagstuk worden verschillende alternatieven onderzocht. Een van de onderzoeken is de Aanvullende Strategische Voorraden. De Provincie werkt op verzoek van het Rijk, samen met partners aan de Aanvullende Strategische Voorraden (ASV), waarbij concept-alternatieven zijn benoemd en waarbij een middellange termijn (2040) visie wordt geschetst. De benoemde concept-alternatieven richten zich onder meer op waterbesparing, bescherming regime kwetsbare gebieden, grondwater uit gebieden met zo min mogelijk omgevingseffect, grondwater dicht bij vraag, etc.. Naast de ASV en de middellange termijnvisie hebben de waterschappen gevraagd ook aandacht te besteden aan de lange termijnvisie.

Vraag 2

LTO heeft zich uitgesproken over het beregenen van akkers gedurende de dag. Zij zijn van mening dat het niet uitmaakt of dit overdag of 's nachts gebeurt. Een beregeningsverbod overdag vinden zij dan ook onzin. Welke reactie geeft het waterschap hierop.

Antwoord:

Het waterschap zal het onderzoek van onder meer KNMI en WUR, waarna LTO verwijst, met belangstelling bestuderen. Waterschap Vallei en Veluwe maakt op dit moment geen onderscheid tussen beregeningen overdag en in de nacht. Bij een eventuele beleidsactualisatie zullen ook de resultaten van het onderzoek waarna LTO verwijst als input meegenomen worden.

Vraag 3

Het waterschap heeft al zeer vroeg in het jaar een onttrekkingsverbod voor oppervlaktewater ingesteld. Zijn er nog overtredingen vastgesteld? Hoe wordt door boeren omgegaan met dit onttrekkingsverbod? Is er schade aan gewassen opgetreden als consequentie van het onttrekkingsverbod?

Antwoord:

Het waterschap heeft veel aandacht besteed aan informeren en voorlichting. Dit juist ter

voorkoming van overtredingen. Direct na het van kracht worden van het onttrekkingsverbod wordt bij constatering gewaarschuwd.

In het kader van toezicht en handhaving is 16x een bestuurlijke waarschuwingen voor het overtreden van de regels met betrekking tot het onttrekken uit grondwater opgesteld. Daarbij is in 4 gevallen aangegeven dat er zicht is op legalisatie middels melding / vergunning. In 1 situatie is een bestuurlijke strafbeschikking (boete) opgesteld. Met betrekking tot het onttrekken van grondwater is in 2 situaties een bestuurlijke waarschuwing opgesteld. Ten behoeve van toezicht en handhaving wordt gewerkt conform de bestuurlijk vastgestelde en landelijk geüniformeerde sanctiestrategie.

Over het algemeen hebben de agrariërs begrip voor de maatregel. In een enkele situatie zijn de toezichthouders van het waterschap op een agressieve wijze benaderd en conform het protocol "agressie" is hier tegenop getreden en melding van gemaakt. Beregening is bedoeld om, indien de omstandigheden dit toelaten, schade aan gewassen als gevolg van neerslagtekort te beperken. Schade als gevolg van een onttrekkingsverbod kan dan ook niet vastgesteld worden. Veel agrariërs hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te beregenen met grondwater. Bij de landelijke evaluatie van de droogte van 2018 zijn de economische gevolgen van droogte becijferd.

Vraag 4

Hoe is de huidige stand van het grondwater in de verschillende delen van ons gebied? Hoe groot is het huidige neerslagtekort?

Antwoord:

Waterschap Vallei en Veluwe stelt 1x 2 weken een actueel watersysteembeeld op en verstrekt deze aan de AB-leden. Het laatste watersysteembeeld is als bijlage in dit document toegevoegd.

Vraag 5

Hoe staat het met het budget van € 400.000 van de regeling watersparen. Is al aanspraak gemaakt op deze regeling, en zijn er al effecten meetbaar?

Antwoord:

Begin september zijn 16 verzoeken binnengekomen met betrekking tot de regeling Watersparen. 6 verzoeken zijn inmiddels gehonoreerd, 8 verzoeken zijn niet gehonoreerd omdat deze niet aansloten bij de doelstelling van de regeling om op een effectieve wijze "water te sparen" en 2 verzoeken zijn in behandeling.

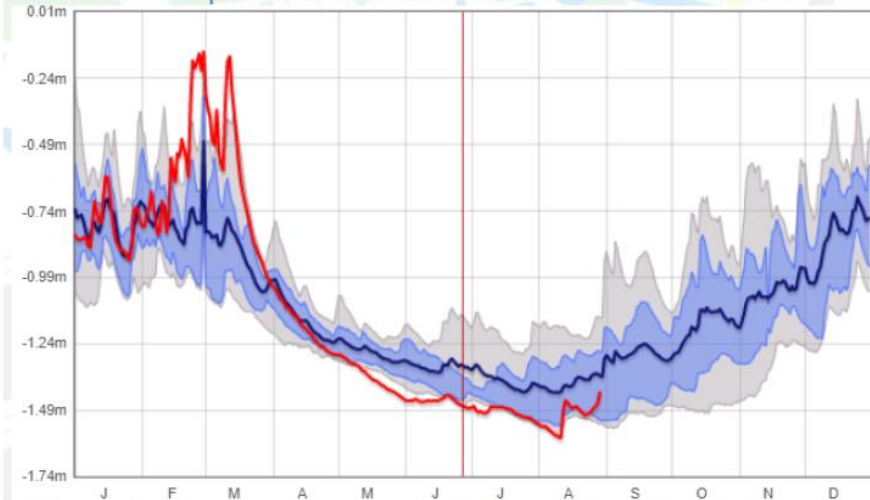
We blijven de regeling Watersparen onder de aandacht brengen. Dit doen we onder meer door "inspirerende voorbeelden" te publiceren in de pers en op onze website. Daarnaast benutten we ons netwerk en presenteren wij de regeling onder meer tijdens verschillende (digitale) bijeenkomsten, zoals tijdens een bijeenkomst van de Federatie Particulier Grondbezit.

De effecten van watersparen zullen vooral op termijn zichtbaar worden.

Grondwater

Er is nog geen significant herstel te zien. Vooral in de lagere gebieden is wel wat effect van de neerslag zichtbaar. Doordat de neerslag als buien kwam zijn er ook grote verschillen in reactie van de grondwaterstand. In het diepe grondwater is geen respons te verwachten.

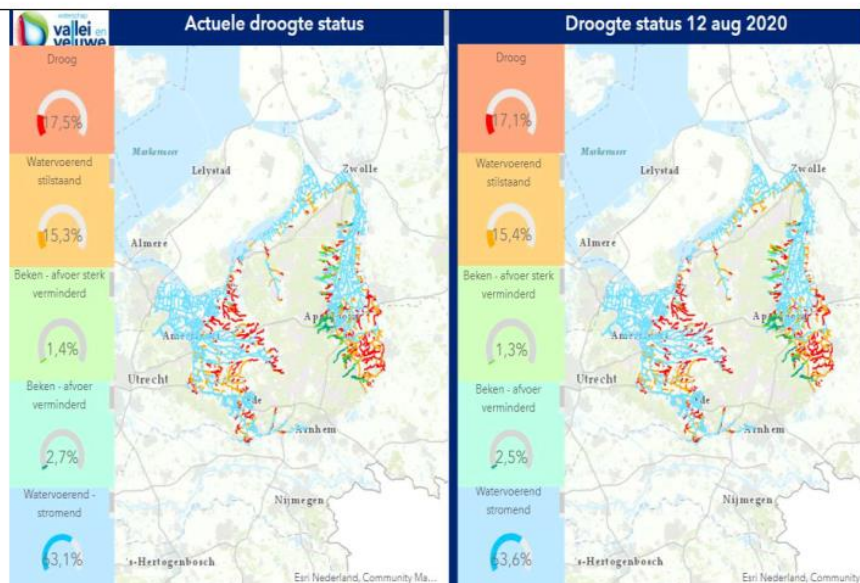
Grondwaterverloop 2020 t.o.v. maaiveld: Grondwaterbuis Beekweide 100 m

Bij deze peilbuis bij Renswoude is er een gemiddelde toename van de grondwaterstand, op andere plekken niet meer dan stabilisatie. Op plekken waar veel neerslag viel is er juist een sterke toename van de grondwaterstand.

Oppervlaktewater

Om te laten zien, dat er globaal weinig verandering was, een verschilplaatje van de droogval met 12 augustus. Lokaal zijn er wel verschillen (kaart), maar overall (cijfers) geen echte verandering. Het noordwesten van de Veluwe en de zuidelijke IJsselvallei vallen het meest op.

Waterkwaliteit

De temperatuur van het oppervlaktewater is de laatste weken sterk gedaald, maar gevallen van botulisme en blauwalg ijlden nog na. Het ging om plekken waar in het verleden eerder problemen waren.

De laatste week waren er geen nieuwe problemen met beekvissen.

Hoofdsysteem

De afvoer bij Lobith is begin deze week lager dan 1000 m³/s. Later in de week gaat het weer oplopen tot boven deze waarde. Dat is het criterium voor de LCW voor september. Voor de inlaat zijn er geen consequenties. De peilen op de Randmeren zijn mooi stabiel.

Overige zaken

Natuurbeherende organisaties maken zich zorgen om de gevolgen van de droogte. Binnenkort is er een kennissessie waar ons waterschap ook aan deelneemt.